

Димчук А.*

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ТУРИЗМІ: ПРАКТИКА ТА ДОСВІД

Серед сучасних тенденцій розвитку світового господарства загалом і туристичної індустрії як його складової, особливої уваги заслуговують два процеси: глобалізації та регіоналізації. Глобалізація є новим етапом розвитку світу, який характеризується різким прискоренням темпів інтернаціоналізації усіх сфер суспільного життя [1, 327]. За цих умов значна увага має приділятися пошуку існуючих резервів підвищення ефективності діяльності окремих суб'єктів, регіонів і держави в цілому, а також розробці комплексу заходів щодо їх активного використання. Велике значення в цьому напрямі має активна політика держави щодо підтримки туристичної сфери, її розбудови і розвитку за рахунок налагодження партнерських відносин з приватним сектором економіки, метою яких є розвиток туристичної інфраструктури, створення умов для підвищення привабливості регіонів для іноземних і внутрішніх туристів, підвищення якості туристичних послуг, забезпечення їх комплексності.

На сьогодні існує підвищена потреба у формуванні й налагодженні партнерства як на державному рівні – між приватним і державним секторами, так і на міжнародному - єврорегіонального співробітництва. Перша зумовлена необхідністю здійснення їх узгодженої взаємної роботи, що спрямована на створення туристичного продукту, конкурентоспроможного на світовому ринку, здатного максимально задовольнити туристичні потреби населення, забезпечити на цій основі комплексний розвиток територій, їх соціально-економічних інтересів при збереженні екологічної рівноваги та історико-культурної спадщини. Друга потреба виникла у зв'язку з масштабним розширенням ЄС на схід і формуванням нового кордону між ЄС та Україною. Так, в цьому контексті змінюється і формат співпраці як держав, так і прикордонних регіонів. Зміна характеру економічних, політичних відносин внаслідок якісних і кількісних змін в структурі ЄС має безпосередній вплив на формування нової системи відносин між регіонами, зокрема прикордонними регіонами України та регіонами країн – нових членів ЄС. У цьому сенсі роль і значення прикордонних територій та регіонів набуває ключового значення [2, 41]. Насамперед, важливим є транскордонне співробітництво (ТКС) як один із інструментів ефективного єврорегіонального співробітництва.

Особливої уваги заслуговує активізація ТКС західних прикордонних регіонів України із східними прикордонними регіонами ЄС держав Центральної Європи. Саме тут важливим напрямком розвитку ТКС є сфера туризму, розвиток якої пов'язаний із добре збереженим природним середовищем та культурною спадщиною, що особливо характерно для Карпатського регіону. Крім того, розвитку ТКС спонукала ще й закріплення позицій національними суб'єктами туристичної діяльності на внутрішньому ринку та бажання виходу на закордонні, що вимагало від них пошуку нових інноваційних форм організації та співпраці, що забезпечать конкурентоспроможність вітчизняних туристичних послуг. Тому логічно, що однією із таких форм стало ТКС.

* аспірантка Київського національного торговельно-економічного університету
Науковий керівник: доц. Уманців Ю.М.

Головними партнерами в ТКС у галузі туризму повинні виступати: місцева громада і бізнесові структури, органи місцевої влади і недержавні організації. Проте в ситуації бездіяльності або неефективної діяльності органів влади ініціативу на себе беруть недержавні (громадські) організації та бізнесові структури. Вдалим прикладом такої ініціативи до співпраці та налагодження контактів в транскордонному регіоні може виступити Чернівецька область, а саме співпраця Буковинського центру реконструкції і розвитку (БЦРР), Хотинської районної громадської організації «Центр Євроінтеграції» (громадські недержавні організації), Хотинської міської ради, відділу туризму Чернівецької державної адміністрації, Державного історико-архітектурного заповідника «Хотинська Фортеця» і Торгово-промислової палати Сучавського повіту (Румунія). Дане партнерство стало можливим в рамках Програми TACIS СВС «Україна-Румунія» за реалізації проекту ТКС по «Розробка інтегрального туристичного продукту для розвитку культурного туризму на Буковині». Така кооперація є новітньою, унікальною та, що є головним, плідною формою партнерства в туристичній сфері. Ініціював цю діяльність БЦРР – член Асоціації Агентств Регіонального Розвитку України, – працівники якого ще задовго до реалізації проекту зрозуміли, що сталий розвиток туризму в регіонах України та висока конкурентоспроможність національних туристичних послуг значною мірою досягається через організацію партнерства та співробітництва провідних учасників туристичної діяльності. Успішне впровадження цього проекту підтверджує ефективність такої поглибленої співпраці між суб'єктами туристичного ринку, урядовими та міжнародними організаціями.

Крім того партнерство проекту не обмежуються лише кордонами України. Працівники проекту зуміли організувати міжнародне партнерство за участі партнера з Румунії – Торгово-промислової палати Сучавського повіту. Спільними зусиллями були проведені численні зустрічі, конференції, тренінги з питань вивчення та використання румунської практики застосування європейського досвіду партнерства в туризмі, ведення бізнесу. Результатом такої транскордонної співпраці є Комплексне дослідження туристичного потенціалу історико-архітектурних об'єктів Буковини і стан їх фактичного використання. Вважаємо, що є доцільним створення на цій основі інтегрального туристичного продукту, який би сприяв позиціонуванню регіону на туристичному ринку як України, так і Європи.

Отже, з вищесказаного можна зробити висновок, що розвиток транскордонного співробітництва в туристичній сфері сприятиме як розширенню ринку туристичних послуг, так і розвитку регіональної економіки та підприємництва, що збільшить економічну та соціальну вигоду для країн-учасниць. До того ж, реалізація спільних проектів з удосконалення туристичної сфери окремих регіонів за участю міжнародних організацій сприятиме підвищенню конкурентоспроможності України на світовому ринку туристичних послуг.

Список використаних джерел:

1. Смаль І. Особливості і проблеми розвитку міжнародного туризму у контексті глобалізаційних процесів // Вісник Львів. університету, Серія міжнародні відносини. – 2008 - вип. 24. – с. 327-335.
2. Щерба Г.І. Роль єврорегіонів і транскордонного співробітництва у функціонуванні соціального простору в Європі// Науковий журнал «Український соціум». – 2008 – № 3. – с. 41-53.